

14

**Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
lääkelaskukurssien järjestämisestä sosiaali- ja terveysviraston
henkilökunnalle**

HEL 2013-013605 T 00 00 03

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäne antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon lääkelaskukurssien järjestämisestä sosiaali- ja terveysviraston henkilökunnalle:

"Lääkehoito-osaaminen ja siihen liittyvät lupamenettelyt ovat osa potilasturvallisuusasetuksen mukaista potilas- ja asiakasturvallisuuden varmentamista. Sosiaali- ja terveysministeriön ohje velvoittaa työnantaja huolehtimaan hoitohenkilöstön voimassa olevista lääkehoitoluvista. Jotta työnantaja voi myöntää asianmukaiset lääkehoitoluvat, edellyttää se työnantajan järjestämää teoriakoulutusta, teoria- ja lääkelaskukoetta ja käytännön osaamisen näyttöjä niistä lääkehoidon osa-alueista, joihin lupa myönnetään.

Helsingin sosiaali- ja terveysvirasto myöntää hoitohenkilöstölle sosiaali- ja terveysministeriön ohjeen mukaisia lääkehoitolupia. Työtehtävien edellyttämän lääkehoito-osaamisen varmistaminen, kehittäminen ja seuranta on vastuutettu hoitotyön esimiehille. Esimies seuraa ja arvioi työyksikön ja yksittäisten työntekijöiden lääkehoidon osaamista.

Toteuttaessaan lääkärin määräämää suonensisäistä neste- ja lääkehoitoa, kipupumppuhoitoa sekä verensiirtohoitoa edellytetään laillistetulta terveydenhuollon ammattihenkilöiltä (sairaanhoitajilta) voimassa olevaa lääkehoitolupaa. Vastaavasti nimikesuojatuilta terveydenhuollon ammattihenkilöiltä (lähihoitajilta, perushoitajilta, mielisairaanhoitajilta) edellytetään työnantajan myöntämiä lääkehoitolupia, mikäli he osallistuvat lääkehoidon toteuttamiseen jakamalla lääkkeitä, antamalla potilaille pääasiassa keskushermostoon vaikuttavia lääkkeitä tai toteuttamalla pistoshoitolääkehoitoa lihakseen tai ihon alle.

Jotta yksittäinen hoitotyöntekijä hallitsisi lääkelaskukokeen, on suotavaa, että hän harjoittelee lääkelaskuja etukäteen. Siihen sosiaali- ja terveysvirastossa on työajan puitteissa monenlaisia mahdollisuuksia.

Sairaanhoitajien on mahdollista opiskella lääkehoito-osaamista ja lääkelaskuja eri tavoilla. Eniten käytetty harjoittelumuoto on lääkehoidon ja lääkelaskujen harjoittelu verkossa Fronter-

oppimisalustalla, jonka sisältö on aikoinaan laadittu Helsingin terveyskeskuksessa. Fronter-oppimisalustalla on erilaisia laskuharjoituksia ja niihin oikeat vastaukset. Vuonna 2013 oppimisalustalla oli 7230 käyntiä. Lääkehoidon teoriaa ja lääkelaskuja on mahdollista harjoitella verkossa myös omilla tunnuksillaan kotona. Kaupunginsairaalan opetushoitajat järjestävät lääkehoidon täydennyskoulutusta ja osastofarmaseuttien asiantuntemus on myös käytettävissä. Erilaisiin koulutuspäiviin kuuluu osana ajankohtainen lääkehoidon osio. Työnantaja on myös ostanut lääkelaskuharjoitustunteja ammattikorkeakoululta, mutta ne lopetettiin vähäisen kiinnostuksen vuoksi.

Kotihoidossa on lääkehoidon ja lääkelaskujen harjoittelumahdollisuus verkossa Sanoma Pron -oppimisalustalla. Ohjelma on kohdennettu erityisesti kotihoidossa työskentelevien lähihoitajien lääkehoidon opiskelua, lääkelaskuharjoituksia ja koetta varten. Lääkehoitoa voi harjoitella verkossa myös omilla tunnuksillaan kotona. Niissä sosiaali- ja terveystieteiden työyksiköissä, joissa ei vielä ole käytössä sähköistä oppimisalustaa lääkelaskujen harjoitteluun, voi lääkelaskuja harjoitella sosiaali- ja terveystieteiden intranetissa olevilla lääkelaskuharjoituksilla.

Sosiaali- ja terveystieteiden lähihoitajille ja perushoitajille järjestetään Oiva Akatemian kautta räätälöityä lääkehoidon koulutusta Stadin aikuisopistossa. Koulutus sisältää myös lääkelaskuharjoituksia.

Lopuksi mainittakoon, että Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden on mukana laatimassa pääkaupunkiseututasoista yhtenäistä lääkehoitolupakokonaisuutta nimikesuojatuille terveydenhuollon ammattihenkilöille. Aloitteen tekijä on ollut pääkaupunkiseudun kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon johto (Pks-Soster). Prosessimalli on parhaillaan kommenttikierroksella pääkaupunkiseudun kunnissa ja tavoitteena on ottaa se käyttöön syksyllä 2014. Tähän prosessimalliin sisältyy myös verkossa oleva harjoitteluympäristö.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden on järjestänyt hoitohenkilöstölle mahdollisuuksia lääkelaskujen harjoitteluun. Sairaanhoidtajien osalta lääkelaskujen harjoittelumahdollisuudet ovat kunnossa. Joissakin yksittäisissä työyksiköissä voi tällä hetkellä ilmetä puutteita nimikesuojattujen terveydenhuollon ammattihenkilöiden harjoittelumahdollisuuksissa. Kun nimikesuojatuille terveydenhuollon ammattihenkilöille suunnattu pääkaupunkiseututasoinen yhtenäinen lääkelupakäytäntö otetaan käyttöön, yhdenmukaistuvat myös lääkelaskujen harjoittelun muodot lähihoitajilla."

Esittelijä

Postiosoite
PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
F11880001200052430
Alv.nro
FI02012566

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja kahdeksan muuta valtuutettua on 23.10.2013 tehnyt aloitteen hoitohenkilökunnan mahdollisuudesta harjoitella ja kerrata lääkelaskuja.

"Helsingissä työskentelee sairaanhoitajia ja lähihoitajia kaupunkimme sairaaloissa ja kotisairaanhoidossa. He ovat suorittaneet ammattitutkinnon, joka pitää sisällään myös hyväksytyt lääkelaskutehtävät. Sairaanhoitajien ja lähihoitajien tulee osata lääkkeenjako ja annostus sekä lääkelaskut. Helsingin kaupungin sairaalat työnantajana saattaa vaatia hoitajilta näyttökoetta lääkelaskutehtävinä. Tämän takia olisi toivottavaa että työnantaja järjestäisi myös lääkelaskentakursseja, jotta henkilökunnan lääkelaskutaito näin päivitetäisiin, oman osaamisen tueksi.

Me allekirjoittaneet toivomme, että Helsingin kaupunginhallitus ryhtyy tutkimaan mahdollisuutta järjestää kaupunginsairaaloihin ym. hoitoalan laitoksiin tasokkaita pikakursseja lääkelaskujen kertaamiseksi."

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa pyydetään kaupunginhallitukselle 14.3.2014 mennessä .

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Marketta Kupiainen, hallintoylihoitaja, puhelin: 310 42348
marketta.kupiainen(a)hel.fi